

нов, О. И. Коваленко, А. Е. Михайлов ; под ред. В. Г. Лихолоба и В. П. Филонова. – К. : Донецк, 1997. – 398 с.

6. Британська О. Суб'єкти запобігання злочинності неповнолітніх в Україні / Олена Британська. // Jurnalul juridic national: teorie și practică. – 2019. – С. 124–127.

Артур Маргулов,
професор кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор історичних наук, доцент

АВТОРИТАРНІ МОДЕЛІ ДЕРЖАВНОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ (асирійці в Грузії 1920-1930 рр.)

З перших днів свого існування радянська влада за допомогою правоохоронних органів проводила репресивну політику по відношенню до своїх громадян. Визначаючи репресії як дієвий спосіб регулювання соціально-політичних відносин у суспільстві, керівництво держави використало їх у якості основного інструментарію проведення реформування. Національна політика держави не стала виключенням у цій практиці. Кожна республіка СРСР мала регіональні особливості але основна концепція залишалась незмінною.

Асирійці які проживали на території Грузії у 1920-1930х рр. відчували на собі репресивну державну політику. Репресії до національної меншини у цій республіці мали свої специфічні риси. У 1920-х років практикувалось покарання у вигляді примусової депортації до Персії з подальшою забороною повернення. Так Мастерана Захарія (1903 р.н.) був затриман у момент посадки на іноземний пароплав. У ході процесуальних дій був засуджений Засіданням колегій Груз НК (22.02.1926 р.) та висланий з СРСР без права повернення. [1, арк. 10,28,61] Лазарев Георгій (1898 р.н.) громадянин Персії, був грамотним, закінчив 4-ю Тифліську міську школу (3 класи). У 1926 році з березня по квітень був член Грузинської Соціально-Демократичної робочої партії. Був звинувачений в 1927 році Колегією Груз ГПУ в нелегальній роботі на меньшевицьку організацію та вислан у Персію без права на повернення. Цікавий той факт, що у кримінальній справі він фігурує переважно з етнічними групами (що може бути показником рівня його соціалізації в місцевому середовищі). [2, арк. 24,71] Форма засудження як депортація з СРСР застосовувалася і в 1930-х рр., хоча в окремих випадках.

Не розуміючи формату своєї діяльності з асирійською національною меншиною, влада блокувала всі ініціативи громад. Такі ініціативи, якими

можна було змінити цей форматом за якою-небудь характеристикою. До категорій соціально-небезпечних елементів був класифікований Лазарев Афанасій (1897 р.н.), який прибув у Тифліс до державного управління ЗСФСР з клопотанням про переселення 5 тисяч асирійців-біженців з Месопотамії до СРСР. НКІД ЗРФСР не прийняв його повноважень та судовим засіданням колегії ЗакЧека від 15.06.1925 р. засудила до 3 років заслання до Наримського краю. [3]

Іншим способом репресій асирійців було врахування порушення закону минулих періодів. Правопорушення, за які вже було понесено відповідальність, або на протязі декількох років, це не врахували відповідні державні органи. Поширеною практикою стають звинувачення в майбутніх колобораціях в умовах гіпотетичних військових конфліктів на території СРСР.

Окремою категорією репресованих були асирійці, які нелегально перетинали державний кордон (за відсутності легальних комунікаційних можливостей). Диланчев Георгій (1890 р.н.) проживав у Тбілісі та був арештованим у 1932 р. за спекуляцію з подальшою депортацією. В 1934 р. він повертається нелегально в Тбілісі та потрапляє під арешт з подальшою депортацією. Незважаючи на наявність трьох дітей, він був засуджений рішенням засідання Трійки при НКВС ЗРФСР (14.08.37 р.). Ему було інкриміновано статті 58-7 і 84 КК ГРСР. [4, арк. 28,12,126] Схожі обставини були у Абрамова Левана (1900 р.н.). Він два рази нелегально перетинав ірано-радянський кордон у 1918 та 1935 роках. Рішення засідання Трійки при НКВС Груз РСР було більш лояльним за статтею 84 КК ГРСР було засуджено до 10 років ВТТ. [5, арк. 8,16] Таке само покарання отримав Саркісов Ілля (1906 р.н.) за порушення державного кордону (1934 р.). Трійкою при НКВС Груз РСР за статтею 84 КК ГССР (незаконний перехід державного кордону) він отримав вирок у 10 років ВТТ. Цікавий факт, що про своє нелегальне становище він повідомляв ще в 1934 р., а засуджений був у грудні 1937 р. [6, арк. 1-23]

Аналізуючи радянську національну політику у контексті асирійської національної меншини можна визначити декілька особливостей:

1. Репресії деформували національну та політичну еліту;
2. Репресивні заходи були застосовані проти широкого загалу представників національної меншини;
3. Держава самостійно трактувала норми права та ситуативно їх використовувала;
4. Проводячи репресивну політику, держава приховувала своє небажання займатись національним питанням;
5. Державна національна політика стала фундатором у конструювання штучної ідентичності «радянська людина».

1. Архів Міністерства внутрішніх справ Грузії. (Архів МВС Грузії) Ф. 6., спр. 26189., 97с.

2. Архів МВС Грузії. Ф. 6., с. 27936 т1., 88 с.

3. Архів МВС Грузії. Ф. 6., с. 25252., 101с.

4. Архів МВС Грузії. Ф. 6., с. 37137 т1., 69 с.
5. Архів МВС Грузії. Ф. 6., с. 37875 т2., 88 с.
6. Архів МВС Грузії. Ф. 6., с. 3713226 т1., 103с.

Лариса Марценюк,
доктор економічних наук, доцент
*(Дніпровський національний
університет залізничного транспорту
імені акад. В. Лазаряна)*

НАПРЯМИ ВИКОНАННЯ КОНВЕНЦІЇ ООН ПРО ЛІКВІДАЦІЮ ВСІХ ФОРМ ДИСКРИМІНАЦІЇ ЩОДО ЖІНОК В СЕКТОРІ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ

Україна займає 59 місце в світі за показником «гендерний розрив», що вимірює величину гендерного розриву у чотирьох важливих сферах нерівності між чоловіками та жінками: економічна участь, рівень освіти, політичне представництво та сфера здоров'я.

З точки зору гендерної нерівності можна виділити п'ять порушень прав жінок в Україні: жертви домашнього насильства (90% українців, які потерпають від насильства, це – жінки); отримують меншу зарплатню (адже жінка бере на себе «левову» частку домашніх обов'язків. В результаті домашня робота і догляд за родиною займає в житті жінки 23 роки); мають меншість у владі (Україна перебуває в групі країн із найнижчим представництвом жінок у владі); обмежені у кар'єрі (у війську досі є низка «нежіночих» професій, затверджені наказами із грифом «з обмеженим доступом»); заручниці стереотипів («жінка-берегиня», «господарка», «для «жіночого щастя» потрібні «коханя» і «родина» – такі стереотипи суспільства заважають жінкам робити успішну кар'єру [1]).

Виклики, з якими зіштовхуються жінки у професії: більшість жінок зіштовхувалася у своїй професійній діяльності з упередженим гендерним ставленням з боку колег-чоловіків – 61%, при цьому колеги-чоловіки очікують від жінок певної поведінки, пов'язаної з господарською функцією; недооцінка жіночого лідерства (76% визнали, що у професійному середовищі жінки поступаються чоловікам лідерськими позиціями); ринок, який більше орієнтований для кар'єрного розвитку чоловіків (70% визнали цей факт); пріоритет можливостей у чоловіків визнали 64% при доступі до керівних посад та підвищенні за рівних умов кандидатів; для жінки є взаємосуперечливими кар'єра та повноцінне сімейне життя (96%).

Базовим документом у сфері гендерної рівності на міжнародній арені є Конвенція ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок (далі – Конвенція), яку Україна ратифікувала 1981 року: